

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 9 januari 2014

MEDITATIE

De enige Levensbron

Onze tekst herinnert ons aan de Jakobsbron, aan het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw. Zie, dat woord wil Christus bevestigen aan het Avondmaal. Daar nodigt Hij Zijn hongerig en dorstig volk om tot Hem te komen, opdat het uit Hem verzadigd zal worden.

Wie zijn nu de ware Avondmaalgangers die genodigd worden aan de tafel des Heeren? Aan wier hart heb ik dat woord nu te leggen? Ons formulier en onze catechismus zeggen het zo duidelijk: ten eerste ontdekking aan de schuld.

Die vrouw kende Jezus niet. Zij staat vijandig tegenover Hem. Ook ons hart is vreemd van en vijandig tegen Christus. Wij willen niet uit genade zalig worden. Waarom niet? Omdat wij onszelf niet kennen als schul-

Indien gij de gave Gods kentet, en wie Hij is Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben.

Johannes 4:10

denaars, tenzij de Heilige Geest ons krachtdadig en onwederstandelijk daarvan overtuigt. Er is wat omgegaan bij die overspelige vrouw toen een bliksemschicht van Gods alwetendheid door haar ziel is heengegaan.

Toen is haar hele leven, haar doen en laten, alles wat zij had gedaan, openbaar geworden. Zij kreeg met God te doen!

En zo is het nog in de overreding van de schuld. Het is net, alsof wij ons gehele leven krijgen te overzien van de prilste jeugd aan. Een mens moet tot God bekeerd worden, door schuldbesef getroffen en verslagen.

Arme lezer, wie dat niet kent en wiens kennis van schuld niet naar Christus dreef, maar die in algemene overtuiging tot rust is gekomen. De Heere mocht u overreden en overtuigen van uw schuld en van de ontzettende staat waarin een mens wordt geboren. Opdat u ook een Borg voor uw ziel mocht benodigen en u zich niet zou scharen onder de naamchristenen. Indien gij de Gave Gods kende... Christus begeren, dáár loopt het met die vrouw op aan. Zie de onderhandelingen die de Heere met haar heeft.

Als zij getrokken is, vraagt ze naar de dienst van God, net als al het overtuigde volk. Dat volk krijgt een innerlijk vermaak in Gods inzettingen. Dat is een van de eerste eigenschappen. Beproof u er aan. Zó ligt het in het hart van Gods kinderen. Denk eens aan uw eerste tijd: o, dat schuldenaar zijn voor God; en als zij dan in de kerk zaten, waren ze soms zo jaloers op dat volk aan het Avondmaal. Vaak zijn er zoveel aanmerkingen: Gaat die er óók aan, en die? Maar dat zal elk voor zichzelf te verantwoorden hebben. Echter, zij zien dat niet en zeggen: Dat is het volk van God, en wat ben ik ongelukkig; och, Heere, mocht ik eens een plaats krijgen aan Uw tafel.

Een tweede eigenschap is dat Christus Zich openbaart. Er zijn onderhandelingen die over Christus gaan. Hij zegt: Ik ben het, Die met u spreekt. Wij zijn hongerende en dorstende, wij zijn leeg, omdat wij God kwijt zijn. En een mens kan buiten Christus nooit levend water verkrijgen voor zijn ziel. Maar dat geldt in zekere zin ook van alle zoete gestalten die wij hebben, ook als het in waarheid is. Buiten de gelovige kennismaking van Hem in het hart kunnen die gestalten en die bevinding hun ziel niet verzadigen. Wij nodigen aan het Avondmaal met het liefdesbevel van Christus dat volk dat het leven in eigen hand niet meer heeft kunnen houden.

En dat niet op grond daarvan dat zij dit gevoeld en dát ondervonden hebben. Nee, maar op grond daarvan dat er een volheid in Christus is, dat zij met al hun schuld en zonde - met de koorden der veroordeling om de hals - al hun zaligheid in Christus zien. Hij zegt: Ik heb het levend water; uw dorstende ziel zal Ik verzadigen. Indien gij het van Mij begeerd zou hebben, zou Ik het u gegeven hebben.

Dorstende zielen, bekommerd volk van God, twijfelmoedigen, omdat u in uw gestalten niet rusten kunt - o, dat uw oog op Christus geslagen zij om van Hem dat levende water te begeren, opdat Hij het u geven zal.

Inhoud

- 1 De enige Levensbron
- 2 Rondom de verbondsdien (2)
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Geloof en zekerheid (1)
- 5 Even maar...
- 6 'Ook na zoveel jaar moet je steeds weer geholpen worden'
- 7 Standen in de genade (2)
- 8 De weg tot de enige troost
- 9 75 jaar Gereformeerde Gemeente Mijdrecht
- 10 Boeknieuws
- 10 Kerknieuws
- 12 Kerkdiensten

O, dan wordt het zo vol in Hem, zo ruim, bestreden ziel, van wie de vijand zegt: Gij hoort aan die tafel niet! Jezus zegt: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Als Christus Zich openbaart, wordt het zo anders en dan keert zich het hart tot Hem. Maar u moet niet menen, dat zij het voor het grijpen hebben.

Straks zeggen ze weer: Zou het van de Heere geweest zijn?

Maar ik hoor anderen zeggen: Daarover gaat het bij mij niet meer, maar, o, dat ontzettende: nog buiten Christus te zijn en die kloof te zien die er gaapt; doch Hij is het gepaste Voorwerp, in Hem is alles; zou ik aan dat Avondmaal kunnen?

Het kan soms wezen dat zij zeggen: Er zal niemand zwaarder oordeel ontvangen dan ik, zo nabij en toch nog buiten. Want zij staan buiten Hem,

wat de toe-eigening betreft. Niet aan de zijde Gods. En als zij de slotsom moeten opmaken aan hun zijde, dan wordt het soms bang. Maar er staat in onze tekst: Ik zou het u gegeven hebben.

Volk van God, nooddruftigen wil Hij verschonen; aan armen uit genade Zijn hulpe ter verlossing tonen; Hij slaat hun zielen gá. Leg aan één kant al uw tekort, al uw schuld en zonde en aan de andere zijde de volheid van Christus. Is die niet genoeg voor u? Wij, midden in de dood - Hij, de enige Levensbron, Die zegt: Ik zal u het levend water geven. En dan zal Hij Zijn Woord niet schenden. Ik zou het de ganse Kerk wel willen toeroepen: Uw Heilzon is aan 't dagen!

wijlen ds. G.H. Kersten

Bevreesd

Waar roept de Avondmaalsbediening om? Om het werk van de Heilige Geest. Wie kan anders de tekenen van gebroken brood en vergoten wijn verklaren? Een verstandelijke overdenking schiet hier ten enenmale tekort. Ja, het is tot oneer van het Borgwerk van Christus. Wat kunnen Gods kinderen juist hier bevreesd voor zijn. Een Avondmaalsbediening zonder geloofsoefening kan hen zo aanklagen. 'Och, wierd ik derwaarts weer geleid', zo is dan de verzuchting.

Het Avondmaalsformulier spreekt nadrukkelijk en herhaaldelijk over de noodzaak van het werk van de Heilige Geest. Alleen door de Geest van Christus wordt de kracht en de dierbaarheid van Christus' Borgwerk ontvangen. Daarom wordt in het gebed voor en het dankgebed na het Avondmaal tot drie keer toe gesproken over de werking van de Heilige Geest.

Hoe ontzettend als we zonder het werk van deze Geest deelnemen aan het Avondmaal. Dan ontvangen we wel de tekenen, echter niet tot een voordeel maar tot een oordeel. Wel de bruiloftsmaaltijd, niet het bruiloftskleed. Voor een tijdje een plaats onder Gods volk ingenomen, eenmaal als bok afgescheiden worden van de schapen.

Waarde

Wat betekent het als de tekenen van brood en wijn waarde krijgen? Dan wordt er door het geloof gezien wat die tekenen betekenen. Het gebroken brood wordt een teken van Christus' bitter lijden en sterven. Hoe diep wilde Hij Zich vernederen om zo'n zondaar en zondares te verlossen. Aan het kruis wilde Hij Zichzelf laten nagelen. Hoe dierbaar is het dat dit brood *gebroken* wordt.

Hebt u het zo wel eens zien verbreken? Werd het hart toen getrokken door de liefde van de Middelaar? Hij aanvaardde het lijden, Hij aanvaardde het kruis, om daar voor u te hangen. Uw zonden hechtte Hij aan het kruis om deze te verzoenen door Zijn offer. Wat worden de zonden dan bitter. Wat wordt Christus' gebroken lichaam dan dierbaar.

Wat gebeurt er met de wijn? Ze wordt uitgegoten. Werd dat door het geloof gezien? Dan wordt de ziel gebracht in Gethsémané, waar het bloed van de Borg op een vervloekte aarde afliep. Door het geloof is er dan een zien op Golgotha, waar Jezus aan het kruis hing, terwijl Zijn bloed uit Zijn wonden drupte. In dat bloed wordt een

RONDOM DE VERBONDSDIS

2

Tijdens de bediening van het Heilig Avondmaal

Heilige grond. Dat is de plaats waar het Heilig Avondmaal staat aangericht. Op de tafel ligt het heilige brood en daar staat de heilige drank, zoals het Avondmaalsformulier de tekenen van het sacrament noemt. Wie van Gods kinderen gevoelt dan niet de noodzaak dat de Heilige Geest het hart opent voor de betekenis van deze tekenen en het geloof richt op de betekende zaak: Christus' gebroken lichaam en vergoten bloed.

De hele gemeente voelt dat het een plechtig ogenblik is als de predikant de preekstoel afkomt, een gebed bij de avondmaalstafel doet en vervolgens de doeken van het avondmaalsstel wegneemt. Dan worden de tekenen in alle eenvoud zichtbaar. Op de schaal het brood dat gebroken zal worden, de kan waaruit de wijn gegoten zal worden in de twee bekers. De bediening van het Heilig Avondmaal gaat beginnen.

'Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank.'

weg van verzoening geopend, een weg van herstel in de gunst en de gemeenschap met God. Dat is een weg uit Gods eeuwige vredesgedachten, verzegeld in de dood van de Testamentmaker.

Stond de ziel voor een muur van zonde en schuld, werden alle wegen toegesloten en werd het zo onmogelijk dat God met zo'n zondaar van doen wilde hebben? Nu wordt er een weg geopend van genade en vrede, en dat in het bloed van de Middelaar. Zou dat bloed dan niet dierbaar worden? Zeer gepast voor de verwonde ziel?

Is het dan eigenlijk niet te groot dat het gebroken brood en de drinkbeker worden ontvangen? Dan gebeurt dat met een bevende hand. Bevend vanwege de heiligheid en de grootte van de zaak. Bevend van berouw en droefheid over de zonde. Bevend, zoals de vader van de maanzieke knaap: Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp. Maar ook bevend, van verwondering en aanbidding.

Vereniging

Het brood mag worden gegeten, de wijn gedronken. Zo worden de tekenen van Christus' lijden en sterven verenigd met de avondmaalganger. Woorden schieten tekort als dat ervaren mag worden: Christus verenigt Zich met de zondaar. De blanke Borg met een melaatse zondaar. De gewillige Borg met een wederhorige. Vol liefde spreekt Hij tot de Zijnen: 'Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank'. Ja, omdat Hij het zegt en door Zijn Geest toepast, wordt het zo waar. Dan wordt, zoals het formulier het teer uitdrukt, het Avondmaal dienstbaar om de 'zalige gemeenschap van Christus' te beoefenen.

Dat laat ook zeker een vrucht na. Heilige aanbidding, verwondering en vernedering. En een verlangen, zoals dat ook in het formulier staat: 'en dat wij niet meer in onze zonden, maar Hij in ons en wij in Hem leven'. Dat is een verlangen om in zelfverloochening het kruis op te nemen, Christus te belijden en Zijn wederkomst te verwachten. Dan zal Hij Zijn geestelijke lichaam, voor wie Hij Zijn lichaam liet verbreken, tot Zich nemen in eeuwigheid.

*Volgende week deel 3:
de nabetrachting op het Heilig Avondmaal.*

ds. Ralph Erskine
1685 - 1752

De noodzaak van het werk van de wet

Hieruit zien wij ook, de noodzaak van een werk der wet tot overtuiging en vernedering. En hoeveel daarvan nodig is om hen te doen sterven aan de wet, opdat zij Gode leven. Zoveel overtuiging is er nodig, als het de mens los zal maken van het verbond der werken en als het hem af zal doen scheiden van zijn eigengerechtigheid en hem doen uitroepen: Onrein! Onrein! Schuldig! Schuldig! Opdat langs deze weg zijn vertrouwen op zichzelf gedood mag worden en opdat hij door de wet der wet gestorven, zijn toevlucht mag nemen onder het dekkleed van Christus' gerechtigheid tot rechtvaardigmaking en opdat hij, aan de wet gestorven zijnde, Gode mag leven.

Zolang mensen dit werk der overtuiging niet hebben, dat hen aan de wet doet sterven, zo richten zij, op zijn best genomen, een gerechtigheid op van hun eigen werk, dat hen uit de hemel zal houden, evenals de zonden dat zullen doen. Dit maakt de poort van de hemel een enge poort te zijn, omdat zij zullen zoeken in te gaan op een wettische wijze en zij niet zullen kunnen. En dit maakt de weg, die naar de hel leidt, een brede weg te zijn. Ja, zo breed, dat hij al degenen die buiten Christus zijn binnen laat, zowel de goddelozen als hen die zichzelf rechtvaardigen.

Er is maar één weg naar de hemel en die weg is Christus. Maar er zijn verschillende wegen naar de hel en in het bijzonder deze twee: sommigen wandelen meer op een reine weg van eigengerechtigheid en anderen wandelen meer op een vuile weg van openbare goddeloosheid. Beiden ontmoeten elkaar op het einde van de weg en dat is het centrum van hun verdoemenis! Hoe noodzakelijk is het dan om een werk van overtuiging te hebben, om de goddeloze te overtuigen van zijn zonden en om de zelfrechtvaardige te overtuigen van de noodzaak van een betere gerechtigheid, opdat zij aan de wet mogen sterven en zo Gode leven.

ds. Ralph Erskine

Geloof en zekerheid

Boven dit artikel staan twee woorden: Het woord geloof en het woord zekerheid. Wat is het verband tussen die twee woorden? Is het geloof altijd zeker? Wat houdt de zekerheid van het geloof in? Er zijn aangevochten zondaren, die met deze vragen worstelen. De vragen rond geloof en zekerheid zijn steeds weer vragen waar Gods kinderen mee te kampen hebben. We willen proberen in een aantal artikelen dieper op deze vragen in te gaan.

Zekerheid

Het gaat dus over geloof en zekerheid. Ieder zoekt naar zekerheid. In onze tijd probeert men heel het leven te omringen door zekerheden, verzekeringen. Veel mensen zijn verzekerd van de wieg tot het graf. Een verzekeringsmaatschappij had als reclameslagzin: 'Koop op tijd uw zekerheid.' Maar die zekerheden zijn zo zeker niet. Veel waarvan we dachten zeker te zijn glipt ons door de vingers. Als we denken aan het financieel-economisch systeem, waarvan we dachten dat het zo vast was, het kraakt in zijn voegen! Wat blijft er over van al die zekerheden?

Ik las eens een interview met een schrijver, die overigens niets had

met het christendom, maar die veel schrijft over de dood. Hem werd gevraagd waarom hij zoveel over de dood schrijft. Zijn antwoord was: 'Omdat niets onzekerder is dan het leven en niets zekerder dan de dood'. Waarvan zijn we eigenlijk zeker? Te midden van zoveel onzekerheid is er iets dat vast en zeker is en dat is het eeuwig blijvende Woord van God. Dat Woord wordt door Petrus zeker en vast genoemd en hij wekt op daarop acht te hebben, als op een licht schijnende in een duistere plaats (2 Petr.1:19). Het komt er voor ons op aan in dat Woord onze zekerheid te zoeken en te vinden.

Geloof

Dat brengt ons bij het tweede woord, het woord geloof. Het is een woord dat we veel in de Bijbel tegenkomen. De bekendste betekenis van het woord geloven is vertrouwen. Het Bijbelse woord voor geloven heeft in zich vertrouwen, voor waar houden. En dan vanuit het diepste van het hart. Men zou het ook zo kunnen aanduiden: 'Amen zeggen'. Amen zeggen op wat God zegt in Zijn Woord. En dan Amen zeggen vanuit de beleving van het hart. Als dat werkelijk leven mag in het hart, dan gaan we die Psalm

begrijpen: 'Ik roem in God, ik prijs 't onfeilbaar woord; ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord' (Ps. 56). Zo mocht Paulus zeggen, dat hij verzekerd was, dat niets hem zou kunnen scheiden van de liefde van Christus (Rom. 8:38-39).

Is er nu in het geloof zekerheid? Voor de duidelijkheid, we hebben het over het zaligmakend geloof. Ik laat het tijdgeloof verder liggen. Dat zetelt alleen in het gevoel. De verhouding tussen geloof en gevoel is overigens ook een zaak die het overdenken waard is. Maar dat is hier nu niet aan de orde. Ook het wondergeloof en het historisch geloof, dat alleen in het verstand zetelt, laat ik rusten. Het gaat nu over het zaligmakend geloof.

We weten dat dit geloof gewerkt wordt in het hart door de Heilige Geest. Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof en dat niet uit u, het is Gods gave (Ef. 2:8). Dat mogen we wel bijzonder beklemtonen. Er is in onze tijd zoveel godsdienst vanuit de mens, zoveel geloven vanuit de mens. We spreken hier over het geloof als gave Gods. Gelukkig, daarom kan het voor mensen die van zichzelf geen kruimel geloof hebben.

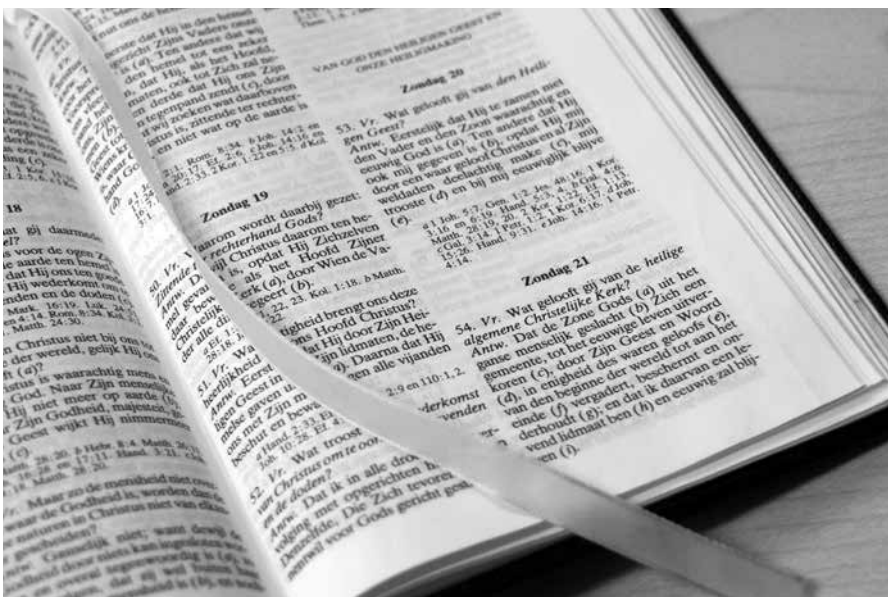
Altijd zekerheid?

Maar nu de vraag of Gods kinderen, dus degenen die het ware geloof kennen, altijd die zekerheid hebben. Laten we om die vraag te beantwoorden eens kijken naar de psalmen, waarvan Luther heeft gezegd, dat men daarin de heiligen in het hart ziet. Als ik de psalmen lees, hoor ik de dichters daarin klagen dat de Heere hen vergeten heeft. Het ene moment hoor ik David zeggen: 'Want met U loop ik door een bende, en met mijn God spring ik over een muur' (Ps. 18:30). Maar op een ander moment zegt dezelfde psalmdichter: 'Nu zal ik een der dagen door Sauls hand omkomen' (1 Sam. 27:1).

In het Woord van God lees ik over de discipelen in de storm, die, terwijl ze zo dicht bij Jezus waren, het toch uitroepen: 'Heere behoed ons, wij vergaan' (Matth. 8:25). Dus, er is in de gelovige niet altijd zekerheid. De twijfelingen en aanvechtingen kunnen zo hevig zijn. Heb ik me niet vergist, is het wel waar in mijn leven? Ken ik dat ware geloof wel echt? Laat het duidelijk zijn dat het geloof een genade is, die aangevochten wordt.

Het ware geloof

In dit verband kan de vraag gesteld worden wat het verschil is tussen

De bekendste betekenis van het woord geloven is vertrouwen. Het Bijbelse woord voor geloven heeft in zich vertrouwen, voor waar houden.

het ware geloof en het historisch geloof, dat alleen verstandelijk is. Is het zwakke aangevochten geloof te onderscheiden van het historisch geloof? Daar kan natuurlijk heel veel over gezegd worden, maar dit éne zou ik willen benadrukken: Het geloof - en dan bedoel ik het ware geloof - kan niet rusten buiten Christus. Dat geldt ook het zwakke en aangevochten geloof. De discipelen in de storm konden toch niet rusten buiten Christus. Daar is het ware geloof altijd aan te herkennen. Dan hoor ik iemand zeggen: Ik durf niet te zeggen dat Jezus mijn Jezus is, maar mijn hart hunkert naar Hem. 'U dan die gelooft, is Hij dierbaar' (1 Petr.2:7). Als ons hart naar Hem leerde hunkeren, dan is Hij ons toch dierbaar geworden in die donkere nacht van schuldverslagenheid. Zie, dat vindt u niet in het historisch

geloof. Dat hunkeren naar Hem, dat kan zijn in een zwak geloof, in het uitzien van een schuldverslagen hart. Dat kan ook zijn in een verzekerd geloof, dat met Paulus zeggen mag: 'Ik weet Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd' (2 Tim.1:12).

Geen rust buiten Christus

Daarbij moeten we erop letten dat, als Jezus ons dierbaar geworden is, dan weten we ook *hoe* Hij ons dierbaar geworden is. Dan weten we ook *waarom* Hij ons dierbaar geworden is. Hij zal ons toch nooit dierbaar worden als Borg als we onze zonde en verlorenheid niet hebben leren kennen? Anders gezegd, als Hij ons dierbaar geworden is, dan is er door Woord en Geest in een weg van ontdekking aan onze zonden plaats gemaakt in ons hart voor Hem.

Laat ik dat allereerst mogen benadrukken. Daarom kan het ware geloof niet rusten buiten Christus. Het kan ook niet rusten buiten het Woord van God. Petrus schrijft over nieuwgeboren kindkens, die zeer begerig zijn naar de redelijke onvervalste melk, dat is de melk van het Woord van God (1 Petr. 2:2). Het ware geloof is het om God te doen en leert die God zoeken in Zijn Woord.

Kent u het verlangen om voor God te leven omdat Hij het zo waardig is? Kan uw hart nergens rust vinden dan alleen in Christus? Zoekt u alleen in Hem de verzoening met God? Dat zijn wezenlijke vragen, die we onszelf eerlijk moeten stellen.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

Even maar...

Kindertranen

Over de lange periode van ongeveer dertig jaar dat de Middelaar in Nazareth opgroeide ligt eigenlijk een sluier. We weten daar bijna niets van. Met één uitzondering. Namelijk het feit dat Hij met Maria en Jozef als twaalfjarige naar Jeruzalem ging en daar (achter)bleef. Lukas moet dit door de inspiratie van de Heilige Geest mededelen met een bedoeling. Dit is namelijk een kenmerkend gebeuren voor Zijn verhouding met Maria en Jozef; zo ging het nu in die jaren steeds... Wanneer ons Troostboek de tweede trap van de vernedering, Zijn lijden, omschrijft met: 'dat Hij *de ganse tijd van Zijn leven op aarde* 'geleden heeft, dan houdt dat ook deze pijnlijke omstandigheden in. Een typerend gebeuren binnen het gezin van de timmerman Jozef. Wat moet dat voor de twaalfjarige Jezus geweest zijn? Voor het eerst op deze manier in het huis van Zijn Vader? Voor het eerst Zich vermaken in de inzetten van Zijn Vader. Inzetten die spraken van Zijn komst en Zijn offer. Voor het eerst op de plaats waar Hij zal worden veroordeeld door het Sanhedrin. Waar Hij jaren later zoveel twistgesprekken zal voeren. In het huis van Zijn eigen Vader - dat

blijft het tóch - moet Hij zich toch kunnen thuis voelen? Maar het tegendeel is helaas waar. Geweldige drukte, dat wel, veel activiteiten. Maar wie verlangt daar werkelijk naar deze Jezus? Veel godsdienst, maar waar is de Godsvreze? Alles draait om de mens en om... geld. In die sfeer zijn ze ongemerkt Jezus kwijtgeraakt. Enkele dagen zijn er wel mee gemoeid. En maar zoeken... overal tevergeefs zoeken. Terwijl ze konden weten waar Hij Zijn hart ophaalde. In de rust van het tempelcomplex is Hij bezig met de godgeleerden van Jeruzalem, vragen stellend en beantwoordend. Ineens gaat de deur open... De rust wordt verstoord. Door Zijn moeder, die tegen Hem uitvalt na dagen van onrust en zoeken. Ze beschuldigt Hem van overtreding van het vijfde gebod. De eerste keer dat we lezen dat Hij beschuldigd wordt van de overtreding van Gods gebod gebeurt dus bij monde van... Zijn bloedeigen moeder. Wat een lijden en pijn zal dat veroorzaakt hebben in Zijn reine ziel! Op deze onredelijke verwijten reageert Hij niet met een grote mond. Maar beleefd en correct met twee vragen: 'Moeder, u spreekt over *'Uw vader en ik'*, maar u weet toch wel Wie Mijn Vader werkelijk is? Moeder, u spreekt

over *'zoeken met angst'*, maar u weet toch wel waar Mijn hart ligt en Mijn leven vol van is?' Ten aanhore van de godgeleerden van Jeruzalem klinkt het vol ernst: 'Wist gij niet dat Ik moet zijn in de (dingen) Mijns Vaders?' Letterlijk staat er: in de... van Mijn Vader. Daar mogen we dus alles invullen wat van Zijn Vader is: Zijn huis, Zijn werken, gemeenschap, inzetten, woorden, maar ook de gegevenen! Zijn levensdevies: 'Ik doe niets anders en niets liever dan er zijn voor Mijn Vader en alles wat van Hem is. Dat is toch geen overtreding van het vijfde gebod?' Vandaar dat Lukas twee dingen toevoegt: hoe het in Zijn hart en leven blééf: hen onderdanig en gehoorzaam. En hoe het in hun hart was: ze *verstonden het niet*, ook al *bewaarde Maria het wel in haar hart*. Hij leed onder en door Zijn 'ouders'. Zielenlijden was het, als Borg voor Zijn 'ouders' en al de Zijnen. Bij deze Jezus worden kindertranen gedroogd. Omdat er kinderen zijn die lijden onder hun ouders. Door deze Jezus worden ook ouders onderwezen. Omdat er ouders zijn die lijden onder hun kinderen.

v. A.

'Ook na zoveel jaar moet je steeds weer geholpen worden'

Op 12 januari hoopt ouderling T. Verhey in de Canadese gemeente van Brant County opnieuw te worden bevestigd. Op die dag is het ook precies 50 jaar geleden dat hij voor het eerst in het ambt kwam.

Het liefst was Verhey al jong visser geworden, net als de andere mannen in zijn familie. De jonge Scheveninger mocht echter naar de mulo en kwam daarna in het stadhuis van Den Haag op de afdeling sociale zaken terecht. Het kantoorwerk bekoorde hem echter niet. Bovendien moest hij in militaire dienst. Daardoor zou hij opnieuw langere tijd op kosten van zijn ouders moeten leven, en die hadden het niet breed. Op aandrang van vrienden in Canada met wie hij correspondeerde, besloot Verhey te emigreren.

Op 15 maart 1955 vertrok hij naar Ontario. De zondag daarvoor legde hij vervroegd belijdenis af in de Hervormde Kerk; normaliter gebeurde dat met Pinksteren. In de stad Hamilton voegde hij zich bij de Reformed Church of America, maar de prediking daar was anders dan hij in zijn jonge jaren bij ds. A.J. de Jong beluisterde. Uiteindelijk sloot Verhey zich aan bij de Christelijke Gereformeerde Kerk (Free Reformed Church), waartoe zijn vriendin behoorde. Daar werd de prediking van ds. W.F. Laman hem tot zegen gesteld. Met name een preek over de woorden 'Zegt den kinderen Israëls, dat zij voorttrekken' werd onvergetelijk.

Vaak sprak Verhey met zijn godvrenzende schoonmoeder. 'Bij al mijn vragen verwees ze me steeds naar Gods Woord. Het is groot wat je hebt mogen ervaren, maar het is nodig dat de Heere Zijn werk steeds weer vernieuwt'.

Verhey was bijna 29 jaar toen ds. Laman hem op 12 januari 1964 tot diaken bevestigde. Kort daarna nam de predikant een beroep naar Dordrecht-Centrum aan. 'Dat was een zware slag voor me, want hij was mijn geestelijke vader. Ds. Laman was een echte Christusprediker; heel gunnend. Hij is niet

in Dordrecht gekomen: kort nadat hij het beroep aannam, kwam openbaar dat hij aan kanker leed. Daaraan is hij al na enkele weken overleden'.

Naar de Gereformeerde Gemeente

Volgens de regels trad diaken Verhey na acht jaar af. Een jaar later kwam hij terug in de kerkenraad: ds. J. Keuning bevestigde hem tot ouderling. 'Er waren grote moeilijkheden, dus ik zag er erg tegenop. Enkele tientallen mensen hadden onze gemeente in 1972 al verlaten en een afdeling van de Gereformeerde Gemeente in Unionville gesticht. Ik ben toen niet meegegaan, maar toen ik in 1973 een aantal maanden ouderling was, kon ik niet langer in de Free Reformed Church blijven'.

Vanaf het ogenblik dat hij zich bij de Gereformeerde Gemeente voegde, las hij er eenmaal per zondag een preek. In 1975 werd de gemeente geïnstitueerd. 'We bouwden een kerk in Ancaster, precies halverwege tussen Norwich en St. Catharines in'.

Het hoogste aantal leden en doopleiden dat de gemeente ooit had, was 165. Een aantal jaren geleden nam het ledental steeds verder af. 'Vanwege de hoge huizenprijzen in de regio Ancaster verhuisden nogal wat leden naar het westen. In 2010 hebben we in die streek een nieuw onderdak gezocht. Daardoor verhuisde de gemeente naar Brant County. Ze groeit weer; we hebben nu bijna 150 leden'.

Een predikant heeft de gemeente nooit ontvangen. 'Als we gaan beroepen, wijs ik echter weleens op andere kleine gemeenten in Noord-Amerika die een predikant kregen. Wij hebben ook veel minder vaak leediensten dan die gemeenten, doordat de predikanten van Norwich en St. Catharines hier vaak voor een derde dienst kunnen komen'.

Bolivia

Van 1984 tot afgelopen voorjaar was Verhey quaestor van de classis East. Sinds 1992 beheert hij ook de penningen van de synode, maar daarvoor is hij dit jaar niet meer beschikbaar.

Tijdens de synode in september

Ouderling T. Verhey

hoopt hij ook na 22 jaar terug te treden als zendingsdeputaat. 'Ik ben vijftien keer in Bolivia geweest en ik deed het graag, maar de leeftijd begint mee te spreken. Tijdens de visitaties zijn de dagen lang en vol. Na mijn laatste bezoeken had ik weken nodig om bij te komen'.

Ouderling Verhey (78) mag zijn werk in de gemeente nog doen. 'Met het voorgaan in de leediensten heb ik lichamelijk nog geen moeite, maar het blijft ook na zoveel jaar werk waarbij je steeds weer geholpen moet worden'.

Moeilijke tijden zijn er ook geweest. 'Bij de scheuring in het kerkverband in 1993 is eenderde deel van de gemeente vertrokken. Na al die jaren mag ik echter zeggen: Eben-Haëzer, tot hiertoe heeft de Heere geleid'.

Ds. A.M. den Boer sprak eens over Johannes 3:14 en 15: 'En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'. 'Onder die preek gaf de Heere me opnieuw te zien dat ondanks al mijn zonden en tekortkomingen, ook in mijn ambt, er voor iemand zoals ik ben nog een mogelijkheid is om tot God bekeerd te worden', zegt Verhey. 'Ik heb toen een gezegende tijd mogen beleven. En nu mag ik bij tijden en ogenblikken verstaan en ervaren dat er een volk op de wereld is waarvan de profeet Zefanja spreekt: 'Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des Heeren betrouwen; Mijn gebed is nu maar gedurig dat het uitzien naar Hem uit genade een bezit van Hem mag worden, Die de Kerk beloofd heeft: Ik ben met u, al de dagen des levens'.

Scherpenzeel,

L. Vogelaar

Standen in de genade

'Laat u met God verzoenen'. De noodzakelijkheid van deze verzoening klinkt steeds opnieuw door in de prediking. Dat geldt ook voor de mogelijkheid van deze verzoening én de weg waarin deze verzoening waarde krijgt en geschonken wordt. In deze weg is voortgang, zijn er oefeningen in de genade, zijn er ook standen in de genade. Ook deze krijgen vanouds een plaats in de prediking binnen onze gemeenten.

In 1936 bracht ds. G.H. Kersten een bezoek aan de zustergemeenten in Noord-Amerika. Na terugkeer in het vaderland schreef hij zijn ervaringen op. Verblijd was hij over de begeerte naar de "oude beproefde waarheid", ook onder het opkomende geslacht. De ontmoetingen met Gods kinderen kwamen hem niet weinig. 'Onder het volk van God trof mij schier van plaats tot plaats het klaar inzicht in de standen van het genadeleven en het besef van de noodzakelijkheid om door het geloof in Christus gevonden en met God verzoend te worden'.

Stempel

Deze twee onderwerpen, de verzoening met God door Christus en de

standen in het genadeleven, stempelde de prediking van ds. Kersten.

In De Saambinder van 24 augustus 1939 beantwoordde ds. Kersten een vraag over de bekommerde kerk. 'Niet al Gods volk', zo schreef de predikant, 'komt tot de blijdschap van de verzekering des geloofs. Velen hebben 'zulk een volkomen geloof niet' gelijk het Formulier van het Heilig Avondmaal het uitdrukt. Kortom, er zijn standen in het geloofsleven van Gods volk. De Schrift spreekt van zuigelingen en kinderen en mannen en vaders. Paulus zegt ook, dat toen hij een kind was, hij gezind was als een kind, maar nu teniet gedaan heeft hetgeen eens kinds was'.

Twee jaar eerder, op 27 augustus 1937 konden de lezers van De Saambinder in een meditatie van ds. Kersten over Galaten 3:29 lezen: 'Helaas, velen in onze dagen spreken nog wel van de noodzakelijkheid der bekering (die anderen vanwege hun ingebeelde verlichting zelfs niet meer nodig achten), maar kennen de standen in het geloofsleven niet. Bekeerd is bij hen bekeerd; en de bekeerde moet maar geloven alles te bezitten. Tot de strijd van Gods volk daalt men niet af en talloos velen verlaten zich op hun be-

vindingen in plaats van op Christus. Te vrezen is, dat velen zich bedriegen. Zullen toch onze tranen, vernederingen, veranderingen, gebeden het bewijs moeten leveren van onzen overgang in Christus?'

In een preek over Hebrëeën 7:24 en 25 merkte de Rotterdamse predikant op: 'Er zijn twee dingen, waarop wij acht moeten geven. Dat zijn deze beide dingen. Ten eerste zijn er onderscheiden standen in het genadeleven van Gods volk; zij zijn niet allen even ver gekomen. Ten tweede letten wij daarop, dat elke stand zijn eigen eigenschappen heeft, die zijn kenmerken moet vertonen. Als een kind geboren wordt, schreit het; als een mens uit God geboren wordt, weent hij'.

Ds. Kersten vond het belangrijk dat deze standen in het genadeleven doorklinken in de prediking. Als zijn krachten zwakker worden, schrijft hij aan zijn zoon, toen nog student J.W. Kersten: 'Je ziet, dat ons volk niet kritisch is, als je maar de zuivere waarheid brengt en de standen van het genadeleven met hun eigenschappen'.

Vorming

We mogen veilig aannemen dat deze accenten met overtuiging hebben doorgeklonken in het onderwijs dat ds. Kersten op onze Theologische School heeft gegeven. Zo heeft hij een generatie predikanten gevormd.

Dit blijkt uit de prediking en meditaties van hen die door ds. Kersten zijn onderwezen. We noemen nu slechts enkele voorbeelden. In De Saambinder van 2 maart 1950 schrijft ds. W. de Wit: 'Zo blijft er in alle standen van het genadeleven een treurend volk, dat zalig wordt gesproken, dat in Christus zalig is van eeuwigheid, en dat hier op aarde de bediening naar Gods vrijmacht bekommt. De Heere is vrij Zijn volk te leiden in de oefeningen en daden des geloofs. De zaligheid is niet gebonden aan een bepaalde stand in het geestelijke leven, maar aan het geestelijke leven zelf. Dat geestelijke leven bekommt de uitverkorene naar Gods Raad, uit het Genadeverbond in het uurtje der minne, door wederbarende genade in gemeenschap met Christus. Evenwel is het geen goed teken, als het treuren in het leven van 's Heeren volk een einde neemt. Een bewijs van gemis aan ontdekking. Het vloeit uit zelfgenoegzaamheid en tekent de verachtering in de genade. De Heere lere de Zijnen toch gestadig treuren, want daarop schenkt de Heere ook gestadig de vertroosting en uit Zijn verbond'.

De zaligheid is niet gebonden aan een bepaalde stand in het geestelijke leven, maar aan het geestelijke leven zelf.

In De Saambinder van 4 oktober 1951 lezen we het volgende uit de pen van ds. F.J. Dieleman: 'Anders is het, als het gaat zoals Gods Woord de heilsorde aangeeft in de vruchten der bekering; en hoe noodzakelijk is het dat er opwas gezien wordt. Neen, dan bouwt Gods Woord de mens niet buiten Christus, hoewel er de standen van het genadeleven van de kleinste af in getekend worden. Dan blijft er een groot onderscheid, of men pas op die weg geleid wordt en of de Heere door genade, meerdere schuld ontdekt, en daarmee ook dieper inleedt in de verborgenheden van Zijn verbond.

En dat goede werk kan alleen blijken in de vruchten. En die vruchten blijken in het opwassen, waar zij andere delen verkrijgen uit het offerwerk van die grote Hogepriester. Hoe groot is het, deel te krijgen aan Christus, met wetenschap des geloofs'.

Doorvloeien

Tenslotte, ds. Kerstens leerling en zielevriend ds. W.C. Lamain heeft in

zijn prediking altijd laten doorklinken dat er opwas is in de genade en kennis van de Heere Jezus Christus. Het ging hem aan het hart als de wegen die de Heere met Zijn volk gaat, in de prediking zouden ontbreken. In De Saambinder van 4 mei 1972 schrijft hij daarover: 'Wat is er een doorvloeien in een vleselijke en eigenwillige godsdienst. Over standen in het genadeleven heeft men het schier niet meer. Dat zijn dan verouderde begrippen. Men is op één dag verloren en behouden. Men neemt Jezus aan, men is gerust voor de eeuwigheid. Men heeft het zelf maar opgeraapt, men maakt zichzelf maar wijs, dat men gelukkig is'.

Duidelijk is hoe de Heere de persoon van ds. Kersten heeft willen gebruiken om vanuit Gods Woord zekere accenten in de prediking te zetten. Is dat zo gebeven in de Gereformeerde Gemeenten? Daarbij willen we de volgende keer stilstaan.

(wordt vervolgd)

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

dr. A. Comrie

toen de Poort van Gods kant opening! Zijn pad werd nadien wel steviger, maar hij droeg het pak nog op zijn rug. In het stuk der verlossing word ik niet bekeerd, maar onbekeerd: Hoe komt God aan Zijn eer en hoe kom ik van mijn schuld af?

Sion wordt door recht verlost in de weg van het wonder. Daar moet ik sterven om op rechtsgronden met God verzoend te worden. Dat mocht christen leren toen hij bij het kruis zijn pak verloor en drie Gestalten tot hem kwamen.

In het stuk der verlossing word ik niet bekeerd, maar onbekeerd: Hoe komt God aan Zijn eer en hoe kom ik van mijn schuld af?

Ten derde hoe ik Gode dankbaar zal zijn. Hoor eens, wat er overblijft aan het eind in Zondag 51: *...Arme zondaren...* De ware dankbaarheid betekent dat Gods Geest alle hoogten in het hart van een verdorven mens neerwerpt om hem als een veroordeelde te brengen bij die Zaligmaker Die ook gegeven is tot heiligmaking. Hun vrucht is uit Hem gevonden.

Comrie eindigt:

'God geve een iegelijk de geheiligde kennis van alles en dan zullen wij eenen troost hebben in leven en in sterven.'

De Valk-Wekerom, ds. B.J. van Boven

De weg tot de enige troost

'O, mijne geliefden, het zal er niet op aankomen wat wij van onszelven, of anderen van ons denken; wij zullen in Gods weegschaal gewogen worden, wij zullen getoetst worden of wij tot die bevinding langs Gods gewonen weg gekomen zijn; en deze vraag is ingericht om dat te onderzoeken en ons zoo als het ware af te vragen: hoe zijt gij er aan gekomen? Weet gij de stukken, die gekend moeten worden tot zaligheid?'

Zo vraagt Comrie ons af in zijn Inleiding tot de overdenking van de tweede vraag en het antwoord van de Heidelbergse Catechismus. Het gaat daar over de *bevindelijke* kennis van de drie stukken. Verstandelijke en beschouwelijke kennis is tekort. Wat is een nauw onderzoek dan nodig!

Hoe groot zijn mijn zonden en ellende? Zo begint de Heilige Geest als een verloren zondaar door wedergeboorte (HC antwoord 8) tot zichzelf wordt gebracht. Daar worden *mijn*

dadelijke zonden levende werkelijkheid. Gods wet wordt levendig voor ogen gesteld. Er komt een innerlijke smart dat ik God door mijn zonden vertoornd en bedroefd heb. Maar ook ontdekt de Heilige Geest aan mijn ellende, mijn gescheiden staat van God. Wat wordt die breuk meer en meer smartelijk beleefd, naarmate Gods volk op de weg geleid wordt.

Ten andere *hoe* ik verlost worde. Niet *dat* ik verlost ben. Velen gaan daar vanuit. Nee, christen heeft wel geleerd dat de weg tot de Poort ging langs de Sinai (HC v/a 3). Hebben wij het ook geleerd, lezer(es)? De ware overtuiging leidt altijd tot overbuiging. De verlossing wordt geopenbaard in een weg waarin ik hartelijk leer belijden: God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede (HC antwoord 12). Daar wordt een ootmoedig buigen geboren (HC vraag 12). De Middelaar wordt geopenbaard in al Zijn heerlijkheid (HC v/a 18).

Christen mocht het wonder beleven

75 jaar Gereformeerde Gemeente Mijdrecht

Op 25 november 2013 was het 75 jaar geleden dat de Gereformeerde Gemeente in Mijdrecht geïnstituëerd werd. Dit valt te lezen in een herdenkingsboekje dat ter gelegenheid van het bereiken van deze mijlpaal is samengesteld.

Het is een boekje dat, als ik het zo mag zeggen, echt past bij de gemeente zoals we die zelf tijdens ons negen-jarig verblijf in Mijdrecht hebben leren kennen. Dat wil zeggen, klein, onopgesmukt en eenvoudig. Dat betekent niet dat er geen interessant stukje plaatselijke kerkgeschiedenis wordt weergegeven. We lezen iets uit de levensgang en de leidingen van de Heere met Salomon Duijtsch, die in 1754, op 20-jarige leeftijd, rabbijn werd, maar later de eerst door hem verachte Messias leerde kennen. Hij mocht de Hervormde Kerk in Mijdrecht van 1777 tot 1795 dienen. Dan wordt er een grote stap in de geschiedenis genomen. In het begin van de twintigste eeuw verlieten verschillende gezinnen de Nederlandse Hervormde Kerk, omdat men er geen voedsel meer kreeg. Velen gingen thuis preken van oudvaders lezen. Ze bleven wel lid van de Hervormde Kerk voor de doop van hun kinderen. Onder de thuislezers bevonden zich ook verschillende gezinnen die de preken van ds. Paauwe lazen, maar toch hun kinderen nog lieten dopen in de Hervormde Kerk. Er waren er echter ook die dat niet meer konden en hun kinderen ongedoopt lieten. Het tekent iets van de nood die er in vele gezinnen was.

Dit leidde ertoe dat in 1920 door sommigen weekdiensten belegd werden waarvoor predikanten werden uitgenodigd die de bevindelijke waarheid brachten. Dit groeide uit tot een huisgemeente, waar ook

Exterieur en interieur van de Gereformeerde Gemeente Mijdrecht.

zondags tweemaal een preek gelezen werd. Maar de sacramenten konden er niet bediend worden. Zo kwam het dat men zich in 1927 aansloot bij de Gereformeerde Gemeenten.

In 1928 werd er een klein, maar keurig kerkje gebouwd. Ds. G.H. Kersten ging voor in de eerste dienst en sprak over Psalm 134:3: 'De HEERE zegene u uit Sion, Hij, Die de hemel en de aarde gemaakt heeft'.

Het duurde nog tot het najaar van 1938 voordat de gemeente zelfstandig werd. Sindsdien zijn er 75 jaar voorbijgevlogen. Beknopt wordt van die jaren een overzicht gegeven, ook over de scheuring die er in de kleine gemeente plaats had, toen drie kerkenraadsleden zich met de schorsing van ds. R. Kok in Veenendaal niet konden verenigen. Twee kerkenraadsleden bleven over: ouderling Rijnveld, en diaken Nap, die later ook ouderling werd. Van hen, en ook van ouderling L. Staat, die ook voor ons persoonlijk veel betekend heeft, wordt het een en ander uit hun leven en ambtsbediening meegedeeld.

Als je dan verder leest over Bart Roest, die er catechisatie gaf, komen er veel herinneringen terug uit de jaren dat we er zelf gewoond hebben. Die tijd, van 1968 tot 1977, is voor ons onvergetelijk geworden.

We hebben er vier jaar als ouderling mogen dienen en daarna nog vier jaar als student van de Theologische School daar doorgebracht, voordat we met ons gezin in 1977 naar Genemuiden verhuisden.

Ter gelegenheid van dit jubileum heeft ds. M. Mondria, die voor meer dan de helft van deze 75 jaar consulent geweest is, een herdenkingsdienst gehouden waarin hij sprak uit Jesaja 14:32.

Het is mijn hartelijke wens dat er in het kleine Mijdrecht, ook in de onbekende toekomst, zo'n overblijfsel gevonden mag worden, dat deze toevlucht nodig heeft. Daar mag de door onweder voorgedrevene en ongetrooste rust vinden. En zo krijgt Christus de hoogste waarde. Daar krijgt God alleen de eer. Ook voor wat Hij in Mijdrecht gegeven heeft.

Grand Rapids,

ds. C. Vogelaar

**N.a.v. "75 jaar Gereformeerde Gemeente Mijdrecht",
uitg. kerkenraad Gereformeerde Gemeente Mijdrecht;
besteladres G. van Slightenhorst,
Secretaris Munniklaan 15;
3648 VC Wilnis,
gvanslightenhorst@klikSAFE.nl;
28 blz.; € 15,-.**

BOEKENNIEUWS

**"Sara & Hagar volgen",
A.M.P.C. van Hartingsveldt-Moree;
uitg. De Banier, Apeldoorn, 2013;
ISBN 978 90 336 34338; 63 blz.; € 8,95.**

Op een treffende manier verwoordt Andrea van Hartingsveldt-Moree in het boekje "Sara & Hagar volgen" herkenbare gevoelens en wisselende emoties die er zijn in het (turbulente) leven van vrouwen vandaag. Aansprekend is de manier waarop ze deze gevoelens vanuit Bijbelse voorbeelden een juiste plaats geeft. Het handzame boekje bestaat uit elf Bijbelstudies die eerder verschenen in de rubriek Vrouw Vandaag in de GezinsGids. De schrijfster studeerde pedagogiek en is huisvrouw en moeder. Eerder verscheen van haar hand "Dagelijks volgen" waarin de vraag centraal staat: Wat zegt Gods Woord over de bedoeling van het leven van vrouwen? Samengevat stelt de schrijfster: 'Het is nodig om prioriteiten te stellen: eerst het dienen van de Heere, vervolgens van je echtgenoot en kinderen als je die mag hebben, dan van je huis en de gemeente.'

In het boekje "Sara & Hagar volgen" wordt voorgehouden hoe het volgen van de Heere, door genade, van dag tot dag een plaats krijgt. De schrijfster gebruikt hierbij Bijbelse voorbeelden van vrouwen en onderwijs uit Gods Woord. Het doel van de schrijfster is dat vrouwen vandaag in de spiegel kijken of en hoe zij gehoorgeven aan zo'n dagelijks volgen. De link naar de actualiteit wordt regelmatig gelegd. Dat is erg goed. Het stimuleert om kritisch naar het vrouwbeeld van deze tijd te kijken en hoe dit je eigen beeld beïnvloedt. 'God roept tot een leven van grootheid door nederig te zijn'. Wat haaks staat op de oproep voor de vrouw vandaag om groot en aanzienlijk te zijn door prestige en uiterlijk schoon, de touwtjes in eigen handen te hebben, doen wat je wilt en waar je zin in hebt en onafhankelijk te zijn. Als je niet oppast, word je door deze sfeer bedwelmd, waardoor het Bijbels beeld van een zachtmoedige en stille geest wordt verdoezeld. Andrea van Hartingsveldt schrijft: 'Een zachtmoedige en stille geest is kostbaar in Gods oog, omdat zo'n geest de Geest van Christus is. In haar onderdanigheid is de vrouw een beeld van Hem.'

Het is eerlijk en verrijkend om in deze spiegel naar jezelf te kijken. Aan de andere kant ook beschamend: Wie ben ik? Voor de Heere, voor mijn man als ik die mag hebben, voor de mensen om me heen. De schrijfster wikkelt hier geen doekjes om. Eerlijk laat ze Gods Woord spreken: 'Door wederkering en rust zoudt gijlieden behouden worden, in stilheid en vertrouwen zou uw sterkte zijn; doch gij hebt niet geweld' (Jes. 30:15). Tegelijkertijd wijst ze erop hoe de vrouw van haar ik-gericht leven en eigen, zondige wil verlost kan worden door de Verlosser, de Heere Jezus Christus. Dat geeft echte levensvervulling en levensinhoud.

Het boekje is een aanrader voor vrouwen vandaag. De vraag blijft over of ongetrouwde vrouwen zich in bepaalde voorbeelden herkennen, hoewel de diepere lessen hierin zeker ook voor hen van waarde zijn. De eenvoud van het boekje maakt het absoluut geen oppervlakkig geheel; de schrijfster kent de kunst om op een eenvoudige manier ook af te steken naar de diepte.

De inhoud wordt laagdrempelig weergegeven door korte alinea's en hoofdstukken. Per Bijbelstudie zijn er enkele vragen en te lezen Schriftgedeelten opgenomen om over na te denken. Dit alles is op een leuke manier vormgegeven. Het boekje is gemakkelijk ter hand te nemen voor een bezinnend rustmoment voor, na of tussen alle bedrijvigheid door. Ook deze tweede uitgave uit de serie "Vrouw vandaag" wordt gekenmerkt door het praktische, eenvoudige en persoonlijk bezinnende element.

Alblasserdam,

P. Verheul-Cijsouw

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Lethbridge (Canada),
ds. G. van Manen te Elspeet.

BEDANKT

Voor Bodegraven, Ede (t.b.v. zending te Ecuador) en Zwijndrecht:
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Voor Drachten:
ds. G. Beens te Kootwijkerbroek; ;
Voor Hoogeveen,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Voor Lynden (VS): ds. E.C. Adams
te Corsica, South Dakota (VS);
Voor Meeuwen in combinatie met Sprang-Capelle:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Voor Ridderkerk-Slikkerveer:
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Rock Valley (Iowa, VS):
ds. A. Verschuure te Scherpenzeel (Gld);
Voor Rotterdam-Alexanderpolder:
ds. G. Clements te Gouda;
Voor Rotterdam-IJsselmonde,
ds. G. Heijkamp te Enkhuizen;
Voor Sioux Center (VS): ds. J.M.D. de
Heer te Middelburg-Centrum.

■ LAATSTE DIENST TE BREDA ALS ZELFSTANDIGE GEMEENTE

Op maandagavond 30 dec. jl. werd de laatste dienst gehouden in Breda als zelfstandige gemeente. Conform het classisbesluit is deze gemeente per 1 jan. 2014 een afdeling van de gemeente Dordrecht. De diensten zullen vooralsnog worden voortgezet onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad van Dordrecht. In de genoemde dienst, tevens een oudejaarsdienst, ging de consulent Ds. H. Hofman voor. Een groot deel van de kerkenraad van Dordrecht was aanwezig. Er waren ook oud-leden van de gemeente Breda. Ds. Hofman memoreerde eerst enkele feiten uit de geschiedenis van de gemeente. Geïnstitueerd op 7 april 1959 mocht de gemeente een groei doormaken tot ca. 1970, toen zij 131 leden telde. Daarna is zij geleidelijk kleiner geworden, tot onder de 50 leden vanaf 2004. Verenigingen moesten worden opgeheven. Er waren ook zware slagen binnen de kerkenraad, zoals het plotselinge overlijden van de ouderlingen Nieuwenhuize en Van Eenennaam, resp.

in 2000 en in 2008. De zorgen zetten zich voort door de ernstige ziekte van diaken Heikoop, die weer herstelde en door gezondheidsproblemen bij ouderling Bos. Laatstgenoemde heeft zich om die reden niet meer herkiesbaar gesteld. Ook br. Heikoop heeft, na bijna 30 jaar gediend te hebben, besloten tussentijds zijn ambt neer te leggen. Dat betekent dat de kerkenraad van Dordrecht per 1 jan. 2014 de taken volledig gaat overnemen. Deze ingrijpende beslissing is met terughoudendheid genomen. Er is de nadrukkelijke wens om de deur in Breda open te houden. Ds. Hofman bediende vervolgens het Woord uit Gen. 7:16c: *En de HEERE sloot achter hem toe*. Naar aanleiding van deze tekst was het thema: "De Oudejaarsdag van de eerste wereld en vanavond in Breda". Dit werd overdacht in twee aandachtspunten:

1. De deur van de Ark gaat dicht,
2. De deur van het Woord blijft nog open. Met het sluiten van de Ark kwam een einde aan de genadetijd, nadat Noach 120 jaar had gewaarschuwd en genodigd. Maar Gods Geest zou niet in eeuwigheid twisten met de mens. De Heere ging afsluiten. Wat heeft de Heere ook in Breda in veel diensten zegen en vloek, zonde en genade, gericht en gerechtigheid doen prediken. Totdat eens de laatste keer genodigd zal worden en het einde van de genadetijd zal aanbreeken. Nu is de deur nog open. Ook in het nieuwe jaar zal de deur van dit kerkgebouw, in Gods goedheid, nog niet dichtgaan. Vaak wordt alle nadruk gelegd op degenen die buiten de Ark bleven, maar we mogen ook zeggen: Noach en zijn gezin werden ingesloten. Die in die Ark der behoudenis mogen ingaan, zijn veilig voor tijd en eeuwigheid. Dan is de dichte deur een bewijs dat ze voor Gods rekening liggen. Al steunt en kreunt dan het schip van uw leven, u bent veilig met Vaders Zoon aan boord. Nog staat de Zaligmaker voor de deur van ons hart en Hij klopt. Er zijn maar twee wegen: ingesloten of buitengesloten worden. Met die ernstige woorden besloot Ds. Hofman zijn preek. Daarna sprak hij apart de beide aftredende broeders toe en bedankte hen hartelijk voor het vele door hen verrichte werk voor de gemeente van Breda. Hij riep de gemeente op tot respect en liefde voor het ambtelijke werk dat nu geheel vanuit Dordrecht verricht zal worden. De beide broeders werd toegezongen Psalm 32:4. Na het dankgebed en het zingen van Psalm 79:4 en 7 was deze laatste dienst van de zelfstandige gemeente Breda ten einde.

A. Jobse, 2^e scriba Dordrecht

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS KAMPEN 3 OKT. 2013 TE KAMPEN

Ds. A. Schot, consulent van de roepende kerk van Emmeloord, opent de vergadering met het laten zingen van Psalm 72:7 en 8. Hierna leest hij Efeze 6:10 t/m 24 en gaat hij voor in gebed.

Vervolgens mediteert hij over de verzen 18 tot en met 20 van het gelezen hoofdstuk.

Hierna memoreert de preses o.a. de volgende zaken.

Kampen: ouderling F.J. Verweij mocht 3 september 2013 gedenken 25 jaar in het ambt van ouderling te hebben gestaan. Ruim 10 jaar in Rotterdam-Alexanderpolder en bijna 15 jaar in Kampen.

Emmeloord: ouderling T. Schultink mocht op 15 juni 2013 gedenken dat hij de gemeente van Emmeloord 25 jaar heeft mogen dienen in het ambt van ouderling. Daarvoor diende hij 5 jaar de gemeente van Wageningen, ook in het ambt van ouderling.

Nunspeet: op 28 juli 2013 is in de leeftijd van 67 jaar overleden de heer F. Janse. Hij heeft de Gereformeerde Gemeente van Nunspeet ruim 31 jaar mogen dienen als ouderling. Hij diende ook de classis Kampen 12,5 als 2^e scriba en als quaestor.

Op 15 september 2013 is in de leeftijd van 87 jaar overleden de heer N.J. de Gof-fau. Hij was bijna 17 jaar diaken in de Gereformeerde Gemeente van Nunspeet.

Lelystad: ouderling J. Bonnhof was op 18 april 2013 40 jaar ouderling in de gemeente van Lelystad.

Moderamen

Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Preses: ds. A. Schot

Assessoren: ds. J. van Belzen en
ds. J. IJsselstein

Scribae: ouderlingen J. Bonnhof en
F.J. Verweij

Quaestor: ouderling J. van Buuren

Notitie structuur en geldstromen evangelisatiepost Leeuwarden

Deze notitie, waarin is duidelijk gemaakt hoe de kostenverdeling er tussen de classis Kampen en het deputaatschap enerzijds en tussen de Stichting Evangelisatiewerk Friesland en de classis (via de classicale evangelisatiecommissie) anderzijds er uit ziet, wordt besproken. Op enkele punten wordt nog een verduidelijking gegeven, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag wat er besloten is over de maximumbijdrage van de classisgemeenten

Rapport van classisdiakenen

Gemeld wordt dat het de bedoeling is

dat er op 1 januari 2014 een website van DMZ in de lucht gaat.

Samen met Helpende Handen ontwikkelt DMZ beleid rond de AWBZ. Daar volgt te zijner tijd nog informatie over.

Op een vraag of DMZ ook onderzoek doet naar gastgezinnen wordt aangegeven dat DMZ de hulpvragen heeft geïnventariseerd. Deze blijken talrijk, maar ook heel divers te zijn. Het is daarom haast onmogelijk iets te organiseren dat beantwoordt aan alle behoeften. Op 28 september 2013 was er een door DMZ belegde bijeenkomst in Amersfoort voor kerkenraden rondom de vraag hoe kan worden voorzien in gastgezinnen. Er is een organisatie die over deskundigheid beschikt om gezinshuizen op te zetten. Binnen het door hen aangeboden concept is het mogelijk om een cluster van gezinshuizen op te zetten met een reformatorische identiteit. Het betreft dan tehuizen bedoeld voor bewoners met niet hele zware problematiek..

Verdeling consulentschappen

Naar aanleiding van de overkomst van ds. Zippro wordt besloten hem als consulent van de gemeente Hoogeveen aan te wijzen.

Aanwijzen roepende kerk

De eerstvolgende classisvergadering zal plaatsvinden op D.V. 20 maart 2014. Dit is een dagvergadering die begint om 10.00 uur. Genemuiden is de roepende kerk.

Sluiting

Op verzoek van de preses eindigt ouderling Schultink als oudste afgevaardigde van Emmeloord. Hij laat zingen Psalm 25 vers 6 en 7 en gaat voor in dankgebed.

Namens het moderamen:

J. Bonnhof, scriba

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2013

*Pag. 232, gemeente **KAMPERLAND**.

Scriba is nu: J.P. Bustraan,
Heer Janszorp 36, 4493 EA Kamperland,
tel. (0113) 371907,
e-mail: jpbustraan@zeelandnet.nl

* Pag. 341, gemeente **ROTTERDAM-ZUIDWIJK**.

Scriba is nu: C. Deelen,
Eriks-akker 17, 2994 AV Barendrecht,
tel. (0180) 619029,
e-mail: cdeelen@solcon.nl

* Pag. 376, gemeente **VEEN**.

Het e-mail adres van de scriba is gewijzigd in: scribagveen@kliksafe.nl

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 12 JANUARI 2014

Aagtekerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 16.30 uur ds. J. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Arnhem 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur stud. P.G. Heijkamp; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. G. Mouw; Benthuizen 15.30 uur ds. H. Paul; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur stud. H. van der Heiden; Bodegraven 10.00 uur stud. H.A. van Zetten en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Boskoop 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Brakel 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.30 uur stud. P.D. den Haan; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Deventer 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dirksland 15.00 uur ds. S. Maljaars; Doetinchem 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 (bev. ambtsdr.) en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. J. van Laar; Enter 18.00 uur ds. K. Boeder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00 uur stud. W.A. Zondag; 's-Gravenhage 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 (H.D.) en 15.30 uur ds. C. van Krimpen; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. J. van Rijswijk en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur stud. H. Brons; Hoogvliet 19.00 uur

ds. C. van Ruitenburg; Houten 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kapelle-Biezelinge 15.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. C.J. Meeuse; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. L. Terlouw; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 (bev. ambtsdr.) en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00 en 15.30 uur stud. P.D. den Haan; Leiderdorp 19.00 uur ds. G. Clements; Lelystad 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. L. Terlouw; Marknesse 14.30 uur stud. P.G. Heijkamp; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur stud. H. Brons; Naaldwijk 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. B. Labee; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 14.30 uur ds. A. Verschuure; Nisse 14.30 uur ds. S.W. Janse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur ds. J.S. van der Net; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. G. Bredeweg; Oostkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Ouddorp 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Oude-Tong 15.00 uur ds. J.S. van der Net; Poederoijen 14.30 uur ds. P. Mulder; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. A.J. Gunst en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 18.30 uur ds. M. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. H. Hofman; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur

(bev. ambtsdr.) ds. H. Paul en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Harinck; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 15.00 uur ds. P. Melis; Spijkenisse 10.00 en 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. W.J. Karels; Stolwijk 10.00 en 15.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 (H.D.) en 19.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. C. Sonneveld; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. G.J.N. Moens; Wierden 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Woerden 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur stud. H.A. van Zetten; Zeist 10.00 (bev. ambtsdr.) en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 19.00 uur ds. W. Silfhout; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 14 JANUARI 2014

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Leerdam 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. M. Karens en 19.00 uur (intrededienst) ds. J. Schipper; Lisse 19.45 uur ds. A. Schreuder; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw.

■ WOENSDAG 15 JANUARI 2014

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Benthuizen 19.30 uur stud. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.30 uur stud. W.A. Zondag; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoofddorp 19.45 uur ds. H. Hofman; Kortgene 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Krimpen a/d IJssel 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Meliskerke 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 19.30 uur ds. A.H. Verhoef; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. A. Schot; Soest 19.30 uur ds. G. van Manen; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Woerden 19.30 uur (voor de zending) ds. D. de Wit; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld.

■ DONDERDAG 16 JANUARI 2014

Apeldoorn 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Borssele 19.30 uur ds. M. Karens; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Herkingen 19.30 uur ds. L. Blok; Kampen 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Kootwijker-

broek 19.30 uur ds. G. Beens; Naaldwijk 19.45 uur ds. W. Silfhout; Opheusden 19.30 uur (voor de zending) ds. A.A. Brugge; Ouddorp 19.30 uur ds. E. Bakker; Rilland-Bath 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. A. Verschuure; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. P. Mulder; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Waardenburg 19.30 uur (voor de zending) ds. G.M. de Leeuw; Wageningen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. A.H. Verhoef.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 JANUARI 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amster-

dam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Tricht-Geldermalsen geeft met droefheid kennis dat de Heere uit het midden van de gemeente heeft weggenomen de heer

Zweer de Bruin

in de leeftijd van 88 jaar.

Vele jaren heeft hij getrouw in de gemeente mogen dienen als hulpkoster en als lid van de zendingscommissie.

De Heere gedenke de kinderen, klein- en achterkleinkinderen in dit verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. P. Mulder, preses
G.J. van Zijl, scriba

Geldermalsen, 1 januari 2014

Graag wil ik langs deze weg allen die ter gelegenheid van de kerstdagen, de jaarwisseling en mijn verjaardag blij hebben gegeven van hun medeleven, hartelijk bedanken. Het heeft me goed gedaan. Wederkerig wil ik alsnog familie, vrienden en bekenden, (emeritus)predikanten, predikantsweduwen, studenten en kerkenraden van harte Gods nabijheid en zegen toewensen voor het nieuwe jaar.

Mw. H. Baaijens-Kersseboom
Hoofdland 431
3332 RE Zwijndrecht

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Open dag

Kinderdagcentrum "De Schutse"

Op D.V. donderdag 23 januari bieden wij u de mogelijkheid om een kijkje te komen nemen op het kinderdagcentrum van 'De Schutse'. U bent van harte welkom van 10:00 tot 13.00 uur op Stationsstraat 28 in Kesteren.

U kunt op de groepen kijken, waar de kinderen op dat moment dagbesteding ontvangen.

Voor meer informatie is o.a. de maatschappelijk werkster aanwezig. Heeft u vooraf vragen?

Ga dan naar www.deschutse.nu en vul het contactformulier in.

TE KOOP: BOEKHANDEL

Na 45 jaar willen wij met onze goed lopende boekhandel stoppen. T.e.a.b. aangeboden de voorraad actuele boeken, CD's en wenskaarten. Eventueel met de inventaris.

Boekhandel de Heer
Stolwijk
Tel: 0182-341831

Welkom op onze Boerderijcamping Weijdehorst in Uddel.

Op loopafstand van de bossen en heide. Wij verhuren ook onze 4 pers. Pipowagen.

Heeft u interesse, kijk dan op onze site www.weijdehorst.nl of bel 0577-402520

**KEUKENHOF
SLIEDRECHT**

Zoekt u een nieuwe keuken? Of uw keuken renoveren?

Bezoek onze showroom
of kijk op onze website
www.keukenhof-sliedrecht.nl

Leeghwaterstraat 25
3364 AE Sliedrecht
0184-422297

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

www.casafamiliasalland.nl

Tot ziens op ons prachtige
vakantiepark in Holten (vlakbij
Rijssen.) Voor Rust, Ruimte en
Recreatie in eigen sfeer.

Psalmzangavond met bovenstem
Rehobothkerk Tholen
DV zat. 18 januari
Samengesteld Thools Mannenkoor
o.l.v. Peter Wildeman,
Bram Bout: orgel
Leiding: Ds. S. Maljaars
Aanvang: 19.30 uur
Collecte tbv ZGG - Toegang: vrij

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
 Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
 033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Begravenisonderneming **De Jongh**
 H. de Jongh
 P.H. van der Leer
 D.D.E. Melieste

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611154
 Waardenburg 0418 - 652039
 Werkendam 0183 - 701017
 Papendrecht 078 - 6412740

www.begravenisondernemingdejongh.nl

Annette van Maaren (Msc.)
 Reformatorisch Psycholoog

 Haastrecht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl
 Psychologische Hulpverlening

Te huur in **ZEELAND**
 vakantiewoning 6-8 personen.
 Rust & ruimte, schoon & sfeervol.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
 Tel: 0113-302209

Boek nu uw vakantie voor dit jaar.
 Mooie 2/4 pers. chalet v.a.g.v.
 op **"De Hofstee" in Nunspeet.**
 Info: www.anneroos-nunspeet.nl
 of bel 0341-750380.

Chaletje te huur op bungalowpark de Hofstee in Nunspeet.
 Zin in een ontspannen vakantie op een verantwoorde locatie?
Al vanaf €195 p.w. (2-6 Persoons!)
 Bekijk: www.Hofstee-Chalet-138.nl

 Speksnijder Begrafenisverzorging
 0182 - 35 15 20
 voor de Krimpenerwaard
 Gouda & omstreken
www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

Begravenisverzorging Van der Vliet
Voor een stijlvolle begrafenis.
 in Elspeet en omstreken
 G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22,
 8075 CP ELSPEET
 Tel: 0577-492830 of 06-12934519
 b.g.g. 06-53432144
 Dag en nacht voor u bereikbaar.
 Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl
078 - 6124081

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
 Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
 Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

 begravenisverzorging
 D.W. Schipper 010-458 31 12
 Capelle a/d IJssel
 J. Kooijman 0182-58 39 32
 Gouda
 Dag en nacht bereikbaar
 WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Christelijke gezinsparken

- ✓ 14 parken en 1 camping
- ✓ Activiteiten en excursies
- ✓ VakanZ recreatieteam
- ✓ VakanZ kerkdiensten

Boek nu op: gezinsparken.nl

Onze bestemmingen

Bestemming	uurprijs v.a.
Nederland	
Sailand	€ 99 p/w
Zeeland	€ 639 p/w
België	
Belgische Ardennen	€ 449 p/w
Duitsland	
Cochem / Moezel	€ 769 p/w
Beieren	€ 439 p/w
Zwarte Woud	€ 439 p/w
Sauerland	€ 479 p/w
Thuringen	€ 369 p/w
Alpen-Bodensee	€ 389 p/w
Nieuwe bestemming	
Oostenrijk	
Karinthie	€ 629 p/w
Zwitserland	
Wallis	€ 599 p/w
Frankrijk	
Lot-Dordogne	€ 779 p/w
Italië	
Vakantiepark Italië	€ 419 p/w

Binnenkort te boeken!

T 0341-264887
 E info@vakanz.nl

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Kraamzorg

Bel 0187 - 48 91 73
b.g.g. 0342 - 49 21 55
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Begrafenisverzorging Kamsteeg

Waar u ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begrafenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begrafenisverzorgingkamsteeg.nl

Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859
Bommelerwaard: tel. 06-53 53 33 22
Sliedrecht: R. Mauritz, tel. 0184-785978

Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg

Begrafenisverzorging I. Janssen

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36
06. 53 23 73 20

Dienstverlening in geheel
Zeeland

www.begrafenisverzorging-janssen.nl
Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle

Wij verzorgen geen crematies

Psychologiepraktijk Van Pelt

Behandeling van volwassenen
met psychische problemen

Rozenhof 33-303 • 3311 JT Dordrecht
T 078-2000250 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

Agathos

- Nette hulp bij het huishouden voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met autisme?
- Weer een gezellige gezinsmaaltijd?
- Hulp bij het douchen voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- Mantelzorgondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige
verzorging van begrafenissen
in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Nieuwe stoelen in
de kerk, zaal of
consistorie?

Vraag een
proefplaatsing
aan!

Snel KANTOOR-
ARTIKELEN bestellen?

Op werkdagen binnen
24 uur geleverd.

Kijk op piethoekman.nl
voor de speciale actie!

op piethoekman01.nl
Nu voor € 349,00 (incl. BTW).

hoekmankantoorartikelen.nl
Ook voor facilitaire artikelen.

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07 - E: info@piethoekman.nl - www.hoekmanismeer.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

begrafenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken. Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

O.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie
faalangst · fobie · gedragsproblemen
identiteitsproblemen · lichamelijke
spanningsklachten · negatief zelfbeeld
onzekerheid · opvoedingsproblemen
paniek · piekeren · PDD-NOS
relatieproblemen · slaapproblemen
somerheid · spanning · stress
syndroom van Asperger

Informatie en aanmelding via:

T 0180 - 42 69 55

E info@psychbrouwer.nl

I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in: Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

**Reformatische
Psychologenpraktijk
Nederland**

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan
kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek
(zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

**“Eigenlijk wilde ik
altijd al meester
worden”**

Voorlichtingsavonden
21 jan. deeltijd-pabo en
pedagogiek
13 feb. leraar voortgezet
onderwijs

Wilde je eigenlijk altijd al voor de klas staan? Of zou je graag pedagogiek willen studeren? De **deeltijdopleidingen van Driestar Hogeschool** maken het mogelijk. Je werkt aan hetzelfde diploma als bij de voltijdopleidingen. Maar de colleges vinden 's avonds plaats. Op deze manier is je studie ideaal te combineren met werk of gezin.

www.driestar-hogeschool.nl/deeltijd

Meer info?

Driestar hogeschool

TALENT IN ONTWIKKELING

